

Datum: 14.06.18			
Broj	Broj	Prilog	Vrijednost
01/2	1965		

UNIVERZITET CRNE GORE
CENTAR ZA DOKTORSKE STUDIJE
ODBOR ZA DOKTORSKE STUDIJE

Poštovani članovi Odbora za doktorske studije,

obraćam Vam se povodom člana 38 Pravila doktorskih studija po kojem student doktorskih studija na prirodno-matematičkim i tehničkim naukama ima pravo pristupiti usmenoj odbrani dokorskog rada tek nakon objavljivanja rada u časopisu sa SCI liste na kojem je student prvi autor.

23. juna 2017. naš univerzitet je postao punopravni član CMS kolaboracije (engl. *Compact Muon Solenoid*) koja vodi jedan od najvećih eksperimenata u laboratoriji CERN u Ženevi. Radi se o eksperimentu u oblasti fizike elementarnih čestica u kojem se detektuju čestice koje nastaju kao rezultat interakcija tj. sudara protona koji se ubrzavaju u akceleratoru LHC (engl. *Large Hadron Collider*) koji je do sada najveći akcelerator u svijetu. Analize detektovanih čestica omogućuju širok spektar istraživanja i bogat naučni program. Ovim članstvom su naši istraživači i studenti u mogućnosti da koriste sve resurse kojima raspolaže CMS kolaboracija (oko trećinu resursa CERNa). CMS je zajedno sa ATLAS eksperimentom koji se takođe izvodi u CERNu vodeći eksperiment u fizici čestica danas. O kompleksnosti eksperimenata u ovoj oblasti fizike govori i činjenica da je ovakvih laboratorija samo nekoliko u svijetu. Vodeće zemlje u nauci teže da što više budu zastupljene u ovakvim projektima i veoma vrednuju rad studenata u velikim istraživačkim timovima koji vode dobijanju mnoštva novih i važnih rezultata sa velikom citiranošću.

U oblasti eksperimentalne fizike elementarnih čestica tj. fizike visokih energija u kojoj radim i u okviru koje mogu ponuditi teme za doktorske radove, student nikada ne može biti prvopotpisani autor na radu jer se na radu autori potpisuju po abecednom redu. Ovdje se radi o vrlo zahtjevnim istraživanjima i da bi se došlo do rezultata neophodan je ujedinjeni napor velikog broja istraživača tako da je teško moguće jednog čovjeka nazvati i vodećim autorom. Radi se o istraživačkim kolaboracijama u kojima učestvuje veliki broj univerziteta. Konkretno, CMS kolaboraciju čini oko 200 vodećih univerziteta i instituta u fizici sa više od 2000 članova među kojima je najviše studenta koji rade na svojim doktorskim tezama.

Pošto doktorand u ovoj oblasti fizike ne može imati rad sa prvim autorstvom, obraćam Vam se molbom da zajednički dođemo do rješenja i omogućimo studentima da i na našem

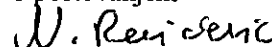
univerzitetu brane doktorske disertacije iz ove oblasti fizike. Da ne bismo narušili koncepciju i svrhu člana 38 doktorskih studija čije postojanje je moguće opravdati za neke oblasti fizike, mogu da ponudim rješenje.

Da bi se istraživači i studenti koji mnogo rade i doprinose rezultatima i funkcionisanju ovakvog eksperimenta izdvojili i njihov rad prepoznao, oni se delegiraju da u ime cijele kolaboracije (koju čini par hiljada naučnika) prezentuju rezultate kolaboracije na međunarodnim konferencijama iz fizike. Time se daje mogućnost istraživaču da publikuje rad u zborniku sa te konferencije na kojem će biti potpisan kao jedini autor (sa naznakom da saopštava rezultate u ime cijele kolaboracije). Po mom mišljenju kompromisno rješenje za doktoranda koji radi doktorsku disertaciju na jednom ovakvom eksperimentu bi bilo da se rad na kojem je potpisan kao jedini autor u ime cijele kolaboracije vrednuje kao rad sa SCI liste sa prvim autorstvom.

Molim Vas da se povodom ovog dopisa izjasnite pismeno da studenti doktorskih studija koji izaberu da se usavršavaju u eksperimentalnoj fizici elementarnih čestica na Univerzitetu Crne Gore ne bi trpjeli veliku štetu.

U Podgorici, 14.06.2018.

S poštovanjem



Prof. dr Nataša Raičević

Prirodno-matematički fakultet
Univerzitet Crne Gore